

13.02.2024

Asia/13

§ 37

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle koskien valtuutettu Fatim Diarran ym. valtuustoaloitetta vieroitushoitopaikkojen lisäämisestä

HEL 2023-012251 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Fatim Diarran ja 26 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta, joka koskee vieroitushoitopaikkojen lisäämistä:

”Aloitteessa esitetään, että Helsinki lisää vieroituspaiikkojen määrää ottaen huomioon hoidon tarpeen sekä kohtuullistaa vieroituspaiikkojen vastaanoton edellytyksiä ottaen huomioon kohderyhmän vaikeat olosuhteet.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että päihdepalveluja tarjotaan ja kehitetään Helsingissä kansallisten hoitosuosituksen ja päihdepalveluja koskevien laatusuosituksen mukaisesti yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Helsingissä päihdetyön kokonaisuuteen sisältyvät ennaltaehkäisevä työ, päihdeongelmien hoito ja kuntoutuspalvelut. Osa palveluista on kynnyksettömiä tai liikkuvia ja etsiviä. Hoito aloitetaan sen tahon aloitteesta, jossa asia tulee esille, ja koko hoitoverkosta käytetään tarkoituksenmukaisesti. Kaikki päihdepalvelujen avopalvelut ovat lakisääteisesti maksuttomia. Ainoastaan asumis- ja laitospalveluista voidaan periä asiakasmaksua.

Tällä hetkellä päihdepalveluissa on yhteensä 34 laitospaiikkoa Auroran ja Laakson sairaala-alueilla. Tarvittavaa lisäkapasiteettia hankitaan ostopalveluna. Päihdepalvelujen tavoitteena on parantaa oman toiminnan käyttöastetta ja siirtää palvelujen painopistettä omaan palvelutuotantoon. Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että suunnitelmassa on lisätä vuoden 2024 aikana omaan toimintaan kahdeksan paikkaa laitospaiikoksi ja toiminta keskitetään Auroran sairaalan alueelle.

Laitospaiikoksi lisäksi päihdepalvelujen asiakkaille tarjotaan avovieroituksena polikliinista avovieroitusta, kotivieroitusta sekä päivävieroitusta.

Polikliininen avovieroitus toteutetaan päihdepalvelujen vastaanotossa ilman ajanvarausta eli VIA:ssa (alkoholivieroitus) ja päihdepoliklinikoilla (lääkevieroitus).

Päivävieroitusta on tarjottu syksystä 2023 alkaen Auroran sairaalan alueella toimivassa päiväkeskus Aallossa. Päivävieroitus on tarkoitettu avomuotoiseen lääke- ja huumevieroitukseen. Aallossa tarjotaan lääkehoitoa sekä psykososiaalista yksilö- ja ryhmähoitoa. Aamupäiviin ajoittuva ohjelma sisältää aamupalan ja lounaan. Päivävieroitus on avopalvelua, johon pääsee jonottamatta.

Kotivieroitus on potilaan kotona tapahtuvaa lääkkeellistä vieroitusta alkoholista. Kotivieroitukseen tullaan potilaaksi esimerkiksi terveysasemalta, työterveyshuollosta, kotihoidosta, päivystyksestä ja päihdepalvelujen vastaanotosta ilman ajanvarausta (VIA). Palveluun ei tarvitse lähetettä. Kotivieroitus on yhteydessä potilaaseen puhelimitse jo saman päivän aikana. Käynti potilaan luokse sovitaan samalle tai seuraavalle arkipäivälle. Tarvittaessa potilas autetaan laitospalveluun.

Vuonna 2023 päihdepalvelujen järjestämässä laitospalvelu- ja vieroitushoidossa oli yhteensä noin 1300 eri asiakasta. Laitospalvelujaksoja oli noin 2300 eri jaksoa. Hoidon aloittaminen edellyttää aina hoidon tarpeen arviointia. Hoito on vapaaehtoista ja perustuu asiakkaan kanssa yhdessä tehtyyn hoitosuunnitelmaan ja laitoshoidon osalta hoitosopimukseen. Kiireellinen laitospalvelu huume- ja lääkevieroitus aloitetaan Auroran vieroitushoito-osastolla keskimäärin neljän päivän sisällä lähetteen saapumisesta ja kiireettömissä tilanteissa keskimäärin 15 päivän sisällä. Laakson alkoholivieroitushoito-osastolle on mahdollista päästä ympärivuorokautisesti, jos vieroitusoireita ei voida turvallisesti hoitaa polikliinisesti tai potilaan kotona.

Myös muiden päihdepalvelujen tarjontaa on lisätty. Nuorten päihdepalvelu Pysäkki on matalan kynnyksen palvelua 13–23 -vuotiaille nuorille, joilla on vakavia päihde- ja riippuvuusongelmia sekä syrjäytymisvaara. Pysäkillä voi tulla arkisin kello 9–15 ilman lähetettä. Täysi-ikäiset nuoret voivat saada Pysäkillä lähetteen laitospalveluun. Suunnitelmana on aloittaa Pysäkillä kevään aikana avovieroitusten toteuttaminen. Alaikäisten lasten osastovieroitus toteutetaan lastensuojelussa.

Aikuisikäisten vastaanotto ilman ajanvarausta (päihdepalvelujen VIA) toimii arkisin kello 8.30–15.30 Kalasataman terveys- ja hyvinvointikeskuksessa. Vastaanotolle voi tulla ilman ennakkoyhteydenottoa tai ajanvarausta silloin, kun on tarve akuuteille päihdepalveluille, mukaan lukien vieroitukselle.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Päihdeongelmat ovat merkittävä riski yksilölle, hänen läheisilleen ja yhteiskunnalle. Hoidon perustana ovat luottamuksellinen hoitosuhde sekä kansallisten suositusten mukaiset yksilöllisesti suunnitellut psykososiaaliset hoitointerventiot ja lääkehoito. Monipuolinen, joustava ja selkeä

13.02.2024

Asia/13

sekä eri tahojen väliseen yhteistyöhön perustuva palvelujärjestelmä tukee päihdeongelmaisen asiakkaan kokonaisvaltaista hoitoa ja kuntoutusta.”

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, asumis-, kriisi- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 09 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 27.09.2023 Diarra Fatim Vieroitushoitopaikkojen lisääminen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan lausuntoa kaupunginhallitukselle koskien valtuutettu Fatim Diarran ja 26 muun valtuutetun valtuustoaloitetta vieroitushoitopaikkojen lisäämisestä.

Lausuntoa on pyydetty 1.3.2024 mennessä.

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, asumis-, kriisi- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 09 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 27.09.2023 Diarra Fatim Vieroitushoitopaikkojen lisääminen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano